

YAZAR ADI- SOYADI: Gülşah ERBEY

BAŞLIK: KAYITDIŞI İSTİHDAM TÜRLERİNDE ÇOCUK İŞGÜCÜ VE HANE HALKI GELİRİNE ETKİLERİ

“ İzmir İli Sanayi Sektöründe Çalışan Çocuk İşçiler Üzerine Bir Çalışma”

ÖZET

Kayıtdışı ekonomi ülkelerin ekonomik yapısını tehdit eden faaliyetlerdir. Bu faaliyetler ülkenin vergi kaybına uğramasına ve mali disiplinin bozulmasına neden olmaktadır. İşverenlerin, vergi ve sigorta primi ödemekten kaçınmaları, yüksek ücretler vermekten çekinmeleri kayıtdışı istihdama olan yönelimi arttırmaktadır.

Çocuk işçi çalıştırmak da kayıtdışı istihdamın önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Çocuk işgücü dünyada ve Türkiye’de oldukça yaygın görülen sosyo-ekonomik bir sorundur.

Bu çalışmada öncelikle “kayıtdışı ekonomi” ve “kayıtdışı istihdam” kavramları detaylıca açıklanmıştır. Kayıtdışı faaliyetlerin dünyadaki ve Türkiye’deki durumuna değinilmiş; tablo, şekil ve çeşitli veriler yardımıyla, bu açıklamalar desteklenmiştir. Gerekli tanım ve terimler açıklandıktan sonra “çocuk işgücü” ve çocuk işgücünü etkileyen faktörler belirtilmiş, çocuk çalışanlarla ilgili yapılan yasal düzenlemelere yer verilmiştir.

Konuyla ilgili literatür taraması yapıldıktan sonra, çocuk işçilere uygulanan anket çalışmasına yer verilmiştir. İzmir ili sanayi sektöründe çalışan 100 çocuk işçiye 21 soruluk anket uygulanmıştır. Anketten elde edilen veriler SPSS 16.0 programı yardımıyla analiz edilmiştir. Analizlerde çeşitli istatistiksel testlerden yararlanılmış, çocuk işçilerin elde ettiği gelirin hane halkı gelirine olan etkileri açıklanmış, çocuk işgücünün hane halkı geliri içerisinde önemli bir payı olduğu ortaya konulmuştur.

ANAHTAR SÖZCÜKLER

çocuk işgücü, kayıtdışı ekonomi, kayıtdışı istihdam